

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 194)

z dnia 11 kwietnia 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 194)

11 kwietnia 2018 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Izabeli Kloc (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2018) 85, 115, 155 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r.), COM(2018) 83, 111, 119, 121, 122 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.), COM(2018) 84, 86, 87, 88, 89, 97, 109, 112, 114, 116, 117, 118, 123 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);

II. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (17 kwietnia 2018 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2017) 452, COM(2013) 192, COM(2018) 149);

III. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w formacie ministrów UE ds. polityki spójności (12 kwietnia 2018 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2017) 353, 559, 472, 47, 385, COM(2016) 285, KE 7298/18) ,

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Ocena śródkresowa programu Erasmus+ (2014–2020) (COM(2018) 50 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marzena Machałek** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Jacek Bogucki** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Adam Hamryszczak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Witkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wraz ze współpracownikami, **Anna Konwicka** starszy specjalista w Departamencie Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Finansów, **Grzegorz Pawlak** główny specjalista w Departamencie Handlu i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, **Beata Jakubczak** naczelnik Wydziału ds. Unii Europejskiej w Departamencie Współpracy Międzynarodowej Głównego Urzędu Statystycznego, **Bogusław Barcikowski** konsultant w Departamencie Handlu i Usług Głównego Urzędu Statystycznego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Agata Jackiewicz** i **Rafał Czarski** – z sekretariatu Komisji w BSM, **Justyna**

Łacny – ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Justyna Osiecka-Chojnacka** – specjalista ds. społecznych z BAS.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, państwa ministrów i towarzyszące im osoby. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium nie wnosi uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy COM(2018) 85, 115, 155; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy COM(2018) 83, 111, 119, 121, 122, w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy COM(2018) 84, 86, 87, 88, 89, 97, 109, 112, 114, 116, 117, 118, 123. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo chcą zgłosić jakieś uwagi? Nie widzę. W związku z tym zgodnie z wnioskiem prezydium możemy przyjąć powyższe dokumenty bez rozpatrywania przez Komisję. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (17 kwietnia 2018 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Jacka Boguckiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska RP.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Bogucki:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w dokumentach, które mają być rozpatrywane podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 16 kwietnia, przewidziany jest projekt dyrektywy dotyczący nieuczciwych praktyk handlowych w ramach łańcucha dostaw produktów rolno-spożywczych. Ten dokument ma być przyjęty w dniu jutrzejszym, 12 kwietnia, przez Komisję Europejską i wówczas minister rolnictwa i rozwoju wsi przystąpi do prac związanych z przygotowaniem stanowiska rządu RP. Tym niemniej, odnosząc się do samego problemu, należy stwierdzić, że Polska przyjmuje z zadowoleniem podejmowanie kwestii dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych w ramach łańcucha dostaw produktów rolno-spożywczych. Wyrażaliśmy już wielokrotnie stanowisko, że tego typu rozwiązania powinny się pojawić w prawie unijnym. Rzeczywiście zarówno w Polsce, jak i w innych krajach UE obserwowane są nieuczciwe praktyki handlowe, w których najsłabszym ogniwem jest pozycja rolnika, która wymaga wsparcia i uregulowania na poziomie Komisji Europejskiej oraz rozwiązań, które wzmocnią pozycję w łańcuchu.

Drugim problemem, który ma być poruszony podczas tego posiedzenia, są kwestie związane z oceną postępów poczynionych w zakresie realizacji konkluzji Rady z czerwca 2016 r. w sprawie marnotrawienia żywności i strat żywności. Polska także popiera wszelkie działania na szczeblu UE dotyczące ograniczania i przeciwdziałania marnowaniu żywności.

Dodatkowo Polska w ramach punktu „Sprawy różne” zamierza przedstawić wniosek dotyczący wyników konferencji wysokiego szczebla poświęconej afrykańskiemu pomorowi świń, która odbyła się 26 marca br. w Warszawie. W konkluzji przyjętej na tej konferencji wskazano, że niezbędna jest dalsza kontynuacja wspólnych działań w zakresie badań naukowych, informowania i edukowania społeczeństwa o zagrożeniach, jakie niesie afrykański pomór świń, oraz o konieczności dalszego wsparcia ze strony Komisji Europejskiej. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy są pytania do pana ministra? Nie widzę. Wobec tego chciałabym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 17 kwietnia 2018 r. w związku z zasię-**

gnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy. Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do dokumentów o sygnaturach COM(2017) 452 oraz COM(2013) 192, natomiast w stosunku do dokumentu o sygnaturze COM(2018) 149 oraz dyrektywy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych w ramach łańcucha dostaw produktów spożywczych Komisja postanowiła nie zajmować stanowiska. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w formacie ministrów UE ds. polityki spójności (12 kwietnia 2018 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Adama Hamryszczaka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska RP.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Adam Hamryszczak:

Dzień dobry państwu, szanowna pani przewodnicząca, szanowne panie posłanki, szanowni panowie posłowie, szanowni państwo, najbliższe posiedzenie Rady ds. Ogólnych w dniu 12 kwietnia 2018 r. poświęcone będzie polityce spójności. Podczas posiedzenia zostaną również przyjęte bez dyskusji akty legislacyjne. Oczywiście szczegółowa informacja w tym zakresie może być dla państwa również niezwykle ważna, ale chciałbym wymienić pokrótce, jakie to akty prawne. Oczywiście pomoc makrofinansowa dla Gruzji, rozporządzenie o statystyce transportu kolejowego, dyrektywa o zwalczaniu rzekomego pomoru drobiu, rozporządzenie o programie „Kreatywna Europa”, „Młodzieżowa Orkiestra UE”, również decyzja o Europass, a także rozporządzenie o transgranicznych usługach doręczenia paczek, dyrektywa o kwalifikacji kierowców zawodowych COM(2017) 047.

Natomiast głównym tematem dyskusji na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych dedykowanej polityce spójności będą oczywiście priorytety strategiczne i najważniejsze elementy polityki spójności po 2020 r. Debata ma się przysłużyć nadchodzącym negocjacjom nowej perspektywy finansowej. Projekt rozporządzenia w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 ma zostać opublikowany, to jest bardzo ważne, w dniu 2 maja br., natomiast pakiety niezwykle istotnych rozporządzeń dla polityk i inicjatyw sektorowych, w tym polityki spójności, mają zostać zaprezentowane w dniu 29 maja br.

Ponadto Komisja Europejska przedstawi informację na temat komunikowania efektów polityki spójności, w tym punkcie jednak nie jest przewidziana dyskusja. Przedstawiciel Polski w swoich wypowiedziach będzie się opierał na stanowisku rządu RP w odniesieniu do przyszłości polityki spójności po 2020 r., które zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 17 lipca br., na stanowiskach rządu RP do komunikatów Komisji Europejskiej dotyczących przyszłych wieloletnich ram finansowych, przede wszystkim na stanowisku do dokumentu refleksyjnego Komisji Europejskiej dotyczącego przyszłości finansów UE (on był przyjęty przez KSE 2 października 2017 r.) oraz oczywiście na stanowiskach prezentowanych na grupie roboczej Rady UE ds. środków strukturalnych.

W szczególności przedstawiciel Polski wskaże oczywiście, że istnieje konieczność kontynuacji i zapewnienia odpowiedniego finansowania polityki spójności UE jako kluczowej polityki inwestycyjnej UE i ważnego spoiwa integracyjnego UE. Oczywiście zwróci również uwagę, że regiony potrzebują więcej elastyczności w dostosowaniu się do wyzwań globalnych, bo mają różne potrzeby i potencjały, dlatego realizacja celów wspólnotowych nie może się odbywać tylko według jednej narzuconej ścieżki rozwojowej. Dodatkowo jeszcze przedstawiciel Polski wskaże, że największe wsparcie powinny uzyskać regiony o najniższym poziomie rozwoju, a PKB per capita powinien pozostać głównym wskaźnikiem przy wyznaczaniu alokacji na poszczególne państwa członkowskie.

Dodatkowo również zaprezentuje, że propozycja podniesienia poziomu współfinansowania krajowego dla projektów realizowanych z polityki spójności może się okazać negatywna w skutkach. Przyznam, że obawiamy się, że wiele projektów, zarówno samo-

rządów, jak i organizacji pozarządowych, nie będzie mogło zostać zrealizowanych przy takim trybie.

Chcielibyśmy również podkreślić, że w celu zwiększenia efektywności polityki spójności i przyspieszenia jej wdrażania należy ją odbiurokratyzować i uprościć, między innymi poprzez zwiększenie zaufania do krajowych instytucji i procedur, a także zapewnienie większej elastyczności w programowaniu środków. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania do pana ministra w tej sprawie? Nie widzę pytań. Ja ze swej strony chciałabym zaznaczyć, że podjęliśmy inicjatywę uchwałodawczą odnośnie do nowej perspektywy finansowej w zakresie polityki spójności. Uchwała Sejmu w zakresie wspólnej polityki rolnej już jest, natomiast czekamy w tej chwili na numer druku, tak że rząd będzie również wzmocniony tym, że uchwała Sejmu, mam nadzieję, będzie przyjęta na następnym posiedzeniu Sejmu. Bardzo proszę, pan minister.

Poseł Rafał Trzaskowski (PO):

Chcę zapytać, jak wygląda budowanie koalicji w Radzie ds. Ogólnych, jeżeli chodzi o poparcie dla polityki spójności i postulat, żeby nie było dużych cięć, jeżeli chodzi o projekt kolejnego budżetu. Na ile państw mogą państwo liczyć? Jakiego rodzaju kroki podjął rząd, żeby taką koalicję budować, wzmacniać i utrzymać, zwłaszcza tak naprawdę miesiąc przed tym, jak Komisja Europejska zaproponuje swój projekt, który będzie początkiem prawdziwych negocjacji kolejnej perspektywy finansowej.

Podsekretarz stanu w MliR Adam Hamryszczak:

Bardzo dziękuję za to pytanie. Chciałbym powiedzieć, że na tym etapie jeszcze nie możemy mówić wprost o różnego rodzaju koalicjach. Myślę, że na ten temat będziemy się mogli w przyszłości wypowiedzieć.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze są jakieś głosy? Nie widzę. Wobec tego czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej informacji do wiadomości? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w formacie ministrów UE ds. polityki spójności (12 kwietnia 2018 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Ocena śródkresowa programu Erasmus+ (2014–2020) (COM(2018) 50 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez panią minister Marzenę Machałek, sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Marzena Machałek:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, rząd RP zapoznał się ze sprawozdaniem Komisji zawierającym ocenę śródkresową programu „Erasmus+” i przyjmuje do wiadomości przekazane w sprawozdaniu wnioski z dotychczasowej realizacji programu. Sprawozdanie przedstawia ocenę śródkresową programu „Erasmus+” sporządzoną na podstawie sprawozdań krajowych przedłożonych przez kraje objęte programem, sprawozdania z oceny przeprowadzonej przez niezależnego zewnętrznego wykonawcę innych zweryfikowanych zadań, ponad miliona odpowiedzi udzielonych przez wszystkie zainteresowane strony oraz w oparciu o doświadczenie w zarządzaniu programem.

Sprawozdanie odnosi się do wybranych aspektów wdrażania programu, tak więc do skuteczności, do europejskiej wartości dodanej, adekwatności, spójności, efektywności i uproszczenia. Ze sprawozdania wynika, że program „Erasmus+” jest dobrze wdrażany, a co najważniejsze – jest wysoko oceniany przez beneficjentów i ogół społeczeństwa.

Rząd RP z satysfakcją przyjmuje pozytywną ocenę programu „Erasmus+” i zdecydowanie zgadza się, że program ten stanowi jeden z najlepszych instrumentów w zakresie edukacji utworzonych na poziomie UE. Jednocześnie rząd RP dostrzega możliwości dalszego ulepszania programu, między innymi poprzez wprowadzanie kolejnych bardzo ważnych ułatwień dla beneficjentów i zwiększanie dostępności programu dla osób z mniejszymi szansami. Rząd RP z zadowoleniem przyjmuje zapowiedzi Komisji Europejskiej o podjęciu odpowiednich działań w tym zakresie.

W perspektywie funkcjonowania programu po 2020 r. rząd RP z zainteresowaniem przyjmuje sugestie, że w przypadku zwiększenia budżetu kolejnego programu możliwe byłoby wzmocnienie sektorów i działań, w których można się spodziewać największego przyrostu wydajności pod względem wpływu na zmiany w systemach edukacji i szkolnictwa wyższego, to jest „Edukacja szkolna”, „Kształcenie i szkolenia zawodowe” oraz „Młodzież”, projekty typu partnerstwa strategiczne sieci uczelni.

Programy unijne w obszarze kształcenia, szkolenia młodzieży i sportu to istotne narzędzia społeczeństw państw członkowskich UE. Zarówno program „Erasmus+”, jak i programy poprzedniej generacji w obszarze edukacji młodzieży – „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” – zyskały w Polsce wysokie uznanie i pozytywne opinie zarówno instytucji, organizacji, jak i indywidualnych beneficjentów. Programy mobilnościowe, tak zwane wymiany, umożliwiają realizację jednej z podstawowych unijnych swobód, jaką jest przepływ osób, dlatego rząd RP widzi potrzebę dalszego wspierania i rozwijania tego typu inicjatyw. Chcę dodać, że bardzo dla nas ważne jest szkolenie, kształcenie w zakresie zawodowym i myślimy, że te środki będą tu bardziej efektywnie wydatkowane. Czym innym jest realizacja programu, a później wpływ tego programu na efekt dla systemu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Joanna Lichocka. Bardzo proszę.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, Komisja Europejska jest rzeczywiście bardzo zadowolona z funkcjonowania programu „Erasmus+”. Twierdzi w swoim sprawozdaniu, i chyba słusznie, że jest to bardzo wysoko oceniany program, na trzecim miejscu wśród najbardziej pozytywnych rezultatów działań UE. Poziom zadowolenia beneficjentów programu przekracza 90%. Rzeczywiście są to bardzo pozytywne wskaźniki.

Zdaniem Komisji wszystko jest na dobrej drodze do osiągnięcia założonych wskaźników wykonania, które określono w podstawie prawnej. Mianowicie w trakcie niecałych trzech lat w działaniach w zakresie mobilności, czyli wymiany, wzięło udział 1 mln 800 tys. osób, w projektach współpracy uczestniczyło ponad 240 tys. organizacji, a biorąc pod uwagę punkt odniesienia tej oceny, czyli programy jeszcze wcześniejsze, można powiedzieć, że sfinansowano mobilność edukacyjną ponad 4 mln 300 tys. młodych osób oraz ponad 880 tys. pracowników oświaty. Dodatkowo wiele osób skorzystało z projektów współpracy, w które zaangażowało się 940 tys. organizacji uczestniczących. To są rzeczywiście bardzo ładne dane. Rzeczywiście program „Erasmus+”, zwłaszcza z zapowiedziami, że może być zwiększone finansowanie na ten program, jest bardzo pozytywnym przykładem działania Komisji Europejskiej.

Komisja zauważa, że w ramach tej struktury programu, która będzie obowiązywać do 2020 r., Komisja wzmocni wysiłki podejmowane w celu zwiększenia przystępności programu „Erasmus+” dla osób pochodzących ze środowisk defaworyzowanych lub posiadających specjalne potrzeby edukacyjne. Komisja podejmie działania zmierzające do tego, aby ułatwić uczestnictwo w programie szkołom i innym podmiotom prowadzącym działalność na niewielką skalę, a także wzmocnić aspekt włączania społecznego w ramach ewentualnych przyszłych programów dla grup słabszych i defaworyzowanych. To bardzo dobrze, że na to zwrócono uwagę, natomiast ewidentnym brakiem w tym sprawozdaniu jest brak porównania informacji na temat tego, jak w poszczególnych krajach jest realizowany program „Erasmus+”. W efekcie nie wiemy tak naprawdę, w jakim stopniu

korzystają z tego Polacy, polscy uczniowie, polscy studenci, polscy naukowcy, zwłaszcza że mamy dane, które mówią, że wcale nie jest tak bardzo z tym wesoło. Mianowicie, program „Erasmus” w roku 2016 przeznaczył dla Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, która jest polską agencją narodową, 111 mln 500 tys. euro dla 1612 zaakceptowanych projektów z 4528 złożonych wniosków. Największą sumę, ponad 55 mln euro, przeznaczono dla sektora szkolnictwa wyższego. Najwięcej projektów – aż 501 – zrealizowano w sektorze „edukacja szkolna”.

Wygląda to tak: „Edukacja szkolna” – 1385 złożonych projektów i 501 przyjętych, to jest 36% przyjętych wniosków. „Szkolnictwo wyższe” – złożono 444 projekty i przyznano fundusze 363, co daje aż 81% przyjętych wniosków. Ale już „Kształcenie i szkolenia zawodowe” – na złożonych 916 projektów przyjęto tylko 249, to jest 27%. W programie „Młodzież” złożono 1584 projekty i przyjęto tylko 446, to jest tylko 28% wniosków przyjętych. „Edukacja dorosłych” – zgłoszono 200 projektów, zostały przyjęte 63, to jest tylko 31,5% przyjętych wniosków.

Wygląda na to, że w Polsce „Erasmus+” działa bardzo dobrze na uczelniach wyższych, natomiast w niezadowalającym stopniu działa w innych aspektach tego programu. Chciałabym, żebyśmy zwrócili na to pilniejszą uwagę, ponieważ wydaje mi się, że nie mamy tak naprawdę dobrej wiedzy, przynajmniej ja jako członek Komisji do Spraw Unii Europejskiej nie mam poczucia, że jestem dobrze poinformowana, jak w ramach polskich uczelni i polskich możliwości jest ten program „Erasmus+” wykorzystywany. Mam wrażenie, że ominięcie przez Komisję Europejską właśnie tych informacji porównawczych, pokazujących, jak program jest realizowany przez poszczególne kraje, nie jest przypadkowe. Obawiam się, że moglibyśmy korzystać z tego programu bardziej.

Chciałabym w związku z tym poprosić na jedno z kolejnych posiedzeń Komisji, jeżeli to jest możliwe, o taką informację ze strony rządu, jak duża grupa polskich studentów, uczniów i naukowców skorzystała w ciągu ocenianych lat z programu edukacyjnego, z programu „Erasmus+”, jakie uczelnie mają największy odsetek stypendystów tego programu, korzystania z wymian naukowców, jak to wygląda, jeśli chodzi o podział terytorialny – czy są to po prostu największe uczelnie, najbardziej prestiżowe, najbardziej zaawansowane w wymianie naukowej, a na przykład uczelnie regionalne z mniejszych ośrodków nie uczestniczą w tym? Czy trzeba pomyśleć o jakiejś korekcie w strukturze tego programu? Czy ze strony rządu mogą być podjęte jakieś działania wspierające to, na co zwraca uwagę Komisja Europejska, że ten program musi mieć wzmocnienie w przestrzeni mniej dotowanej, niefaworyzowanej do tej pory? Chciałabym się też dowiedzieć, które programy, które kierunki są faworyzowane przez program „Erasmus+”, bo wcale nie jestem pewna, czy struktura kierunków, struktura przedmiotów, badań, rozwoju naukowego jest jasna. Chciałabym mieć na ten temat wiedzę.

Mnie w tym sprawozdaniu zaniepokoiły ambicje Komisji Europejskiej, że program „Erasmus+” ma mieć efekty w postaci zmiany polityki krajowej i reform krajowych w poszczególnych państwach członkowskich. Na szczęście Komisja Europejska mówi, że nie ma żadnych dowodów na to, że to się przekłada. Ja bym wolała, żeby bardziej były ambicje edukacyjne, rozwojowe i wymiany naukowej niż wpływu na poszczególne reformy czy politykę krajową wewnętrzną. Natomiast chciałabym się też w związku z tym dowiedzieć, jak wygląda polityka edukacyjna w ramach programu „Erasmus+”, które dziedziny są faworyzowane, a które są marginalizowane. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, otwieram dyskusję. Pan poseł Wojtkiewicz. Bardzo proszę.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Podpisuję się pod tymi wszystkimi pytaniami pani poseł. Naprawdę jest to bardzo istotne, bo mamy również wiedzę, może nie w pełni, co się dzieje na polskich uczelniach. Oczywiście „Erasmus+” jest generalnie bardzo dobrym projektem, można powiedzieć, ale czy na te wszystkie pytania uzyskalibyśmy pozytywne odpowiedzi, które uczelnie są zaawansowane w Polsce, jak studenci korzystają i jakie mają z tego korzyści, bo wiem od wielu studentów, że są niezadowoleni, że wracają zamiast po dwóch semestrach to po jednym, bo są niezadowoleni z programu nauczania na tych uczelniach.

Wybierane są uczelnie o bardzo słabych notowaniach w Europie i w związku z tym studenci wolą się kształcić w Polsce. Dlatego przeprowadzenie takich ankiet i informacji odnośnie do tego, jak program jest wykorzystywany w Polsce, byłoby wskazane. Oczywiście mniejsze ośrodki mają swoje zalety, nauka języka itd., ale nasze zaawansowane uczelnie, o wyższym poziomie, z większych ośrodków mają już z tym problemy i specjalnie nie chcą korzystać z tego programu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie pośle.

Posel Jacek Kurzępa (PiS):

Szanowni państwo, droga Komisjo, pani minister, tak się składa, że mamy pewną nieprzekładalną perspektywę moich przedmówców i tę, którą ja za chwilę wygłoszę. Z prostego powodu – tak się składa, że od wielu lat jestem członkiem komitetu selekcyjnego programu w tej chwili „Erasmus+”, przed laty „Młodzież”, „Młodzież w działaniu” itd. Chcę pani minister podziękować za informację. Wydaje mi się, że wątpliwości pani poseł sprawozdawcy i kolegi, który przed chwilą się wypowiadał, z pewnością by się rozwiały, gdyby udało nam się spotkać z narodową agencją i postuluję o takie spotkanie członków Komisji, gdyż mamy – i państwo, i ja – bardzo wiele pozytywnych informacji dotyczących Erasmusa jako takiego. Cieszę się, Joasiu, z twojej troski dotyczącej autonomii polityki edukacyjnej. Będąc w Komitecie selekcyjnym również mam na to baczenie, bo to jest niezbędne, ale jednocześnie chciałbym państwu powiedzieć, że jako badacz akademicki realizowałem również badania dotyczące efektywności wykorzystania studiów pomostów, tak zwanych mostów, na uczelniach wrocławskich. Okazuje się, przyjmijcie to na wiarę – raport z badań z roku 2014 na Dolnym Śląsku można pozyskać, że studenci jako tacy niekoniecznie korzystają z oferty, która jest im dostępna. I to nie jest tak, że Erasmus się na nich obraża czy nie zagospodarowuje w pewnej przestrzeni mobilności edukacyjnej na poziomie wyższym, ale to nasi studenci bardzo często nieumiejętnie bądź niechętnie z tej oferty korzystają. To jest jedna rzecz.

A druga, zechcą państwo również uznać ostatnie zdanie, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Bardzo proszę zmierzać do konkluzji.

Posel Jacek Kurzępa (PiS):

To jest naprawdę bardzo szeroka kategoria rozmaitych aktywności, gdzie „Młodzież”, „Edukacja zawodowa”, „Edukacja wyższa”, „Edukacja dorosłych” są wobec siebie bardzo komplementarne i myślę, że propozycja pani minister zadbania o to, żebyśmy się spotkali z narodową agencją, chyba byłaby najbardziej celna. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze się zgłaszał pan poseł Krzakała, bardzo proszę.

Posel Marek Krzakała (PO):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Na te pytania, które zadała pani poseł sprawozdawca, zastanawiam się, czy nie ma odpowiedzi w sprawozdaniu krajowym, bo zakładam, że sprawozdanie, które ocenia Erasmus, zostało przygotowane na podstawie wcześniejszych dokumentów, w związku z tym pytanie do pani minister, czy w tym sprawozdaniu krajowym są informacje, które dają odpowiedź na postawione wcześniej pytania. I drugie – czy pani jest w stanie teraz już odpowiedzieć na pytanie, jaki procent młodych Polaków korzysta z Erasmusa. Bo średnio mówi się o tym, że korzysta poniżej 4% młodych ludzi. Czy Polska na tle innych krajów jest poniżej tych 4%, czy być może powyżej? I jeżeli wszyscy zgadzamy się co do tego, że Erasmus jest ważny, potrzebny, konieczny i wymaga kontynuacji, to jakie działania podejmie ministerstwo, żeby w nowej perspektywie finansowej na lata 2020–2027 zwiększyć środki na realizację tego programu? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze zanim oddam głos pani minister, to pani poseł Lichocka jeszcze chciała zabrać głos.

Posel Joanna Lichocka (PiS):

Chciałam tylko powtórzyć moją prośbę, żebyśmy na jedno z najbliższych posiedzeń Komisji albo w terminie wygodnym dla ministerstwa otrzymali informację na temat, o który pytaliśmy.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Oczywiście usłyszałam to pytanie i taka też miała być moja konkluzja. Teraz oddaję głos pani minister. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MEN Marzena Machałek:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, oczywiście pytania są ważne i celne, ale na pewne sprawy mogę odpowiedzieć już dzisiaj, jeżeli sobie uświadomimy, że władzę krajową programu „Erasmus+” stanowią trzy ministerstwa: MEN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki. Jeżeli chcemy rozmawiać kompleksowo na temat tego programu, to proponuję zaprosić przedstawicieli tych ministerstw. Chcę powiedzieć, że reprezentuję MEN we władzy krajowej, czyli w fundacji i w Radzie. Myślę, że to jest właściwie, że jeśli chcemy spojrzeć na to z naszej perspektywy, to narodowa agencja jest przygotowana oczywiście w każdej chwili, bo na bieżąco robi analizy także ze swojej strony. Na podstawie jej analiz jest przecież sprawozdanie. Bardzo chętnie to państwu przedstawi. A że jest przed nami okres nowej perspektywy, to myślę, że taka dyskusja w szerszym gronie, nie tylko Komisji ds. Unii Europejskiej, ale to dotyczy przecież bardzo różnych obszarów. Warto wiedzieć, że to są obszary, które dotyczą różnych kwestii, nie tylko kwestii kształcenia wyższego, ale też zmniejszania bezrobocia. Mobilność edukacyjna uważam, że jest tylko elementem innych celów, jakie są w programie, bo mobilność nie może być celem. Mobilność może być środkiem do rozwiązywania czy do rozwoju młodych ludzi.

Rzecz, którą ja się na co dzień zajmuję, jest kształcenie zawodowe. Jeśli celem jest wsparcie reform w obszarze edukacji, to mogę państwu i Wysokiej Komisji powiedzieć, że tak się składa, że cele, które postawiliśmy sobie jako MEN, wyprzedziły cele, które postawiła Komisja Europejska, i nie mamy nic przeciwko temu, żeby nasze cele w ramach reformy w obszarze edukacji kształcenia zawodowego były wsparte przez Komisję Europejską, bo one mogą nam bardzo pomóc. Jednym z elementów, co warto wiedzieć, jest to, że niedawno ogłosiliśmy reformę naszego kształcenia zawodowego i w tej chwili przygotowujemy prawnie zmiany. Jednym z elementów zaleceń Komisji Europejskiej jest to, żeby młodzi ludzie, którzy idą do kształcenia zawodowego, nie byli w tym kształceniu zawodowym zamykani, czyli żeby to nie była jakaś nisza czy droga, która jest tylko drogą do kształcenia zawodowego, jak często bywa w krajach europejskich. My idziemy w kierunku otwarcia, ale jednak bardziej efektywnego kształcenia zawodowego, natomiast co do innych obszarów, myślę, że warto by było, żeby dyrektor narodowej agencji dr Poszytek przedstawił to państwu, bo myślę, że to jest bardzo ważne.

Ja mogę tylko powiedzieć, że jeśli dobrze pamiętam, to 154 tys. osób dotychczas skorzystało. Przypomnę, że to jest okres 2014–2020 oczywiście z dalszą perspektywą. W tej chwili negocjujemy, może nie ja, ale na najwyższym szczeblu jest negocjowana, także na podstawie naszych uwag, następna perspektywa finansowa, właśnie ze wskazaniem tych rzeczy. Ale warto zobaczyć, bo nie chodzi o to, żeby była sama mobilność i samo wydatkowanie środków, tylko właśnie jaki to ma wpływ na polski system edukacyjny, na polskie rozwiązania, na polski system kształcenia wyższego, jaki Polska i Polacy mają z tego zysk, w jakich dziedzinach kształcimy i jak się to rozkłada. Myślę, że to jest jak najbardziej wskazana informacja i nie sędzę, żeby był jakiś problem, żeby państwu w krótkim czasie to przedstawić. Dziękuję bardzo. Chyba że pan dyrektor chciałby coś dodać? Jest pierwszy raz w nowej funkcji.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej MEN Sebastian Kęciek:

Dzień dobry, Sebastian Kęciek. Chciałbym podziękować panu posłowi za zwrócenie uwagi i podkreślenie faktu, po wypowiedziach państwa posłów przedtem, właśnie

że program „Erasmus+” jest kontynuacją poprzednich programów, czyli programów „Uczenie się przez całe życie” oraz „Młodzież w działaniu”, więc mówiąc o programie „Erasmus+” nie powinniśmy zamykać się tylko i wyłącznie do uczelni wyższych, ale patrzeć całościowo. Natomiast słuszna jest uwaga pani poseł sprawozdawcy, że budżet nie jest równo podzielony na szkolnictwo wyższe, na edukację szkolną, stąd istotne jest, aby rząd RP w przyszłości starał się te dysproporcje zmniejszać i łagodzić. Jeśli spojrzelibyśmy na statystyki, to rzeczywiście, patrząc czy pod kątem województw, czy pod kątem miast w danym województwie, dysproporcje są bardzo duże. Nawet jeśli patrzymy pod kątem na przykład województwa mazowieckiego czy dolnośląskiego a województwa lubelskiego, to również będzie bardzo silna dysproporcja w liczbie składanych wniosków, natomiast bardzo często wynika to właśnie z tego, że tam są duże ośrodki, duże uczelnie – i one rekrutują. Studenci składają wnioski i jest łatwość w procesie, żeby to otrzymać.

Chciałbym również podkreślić to, co pani minister powiedziała, że w maju rozpoczynają się dyskusje na najwyższym szczeblu względem dalszego procedowania budżetu. Nasze uwagi zostały przekazane. Myślę, że na kolejnych posiedzeniach MEN jako resort wiodący będzie mogło przedstawić taką informację. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Bardzo dziękuję. W takim razie **zapropnuję, żebyśmy przyjęli informację rządu na obecnym etapie na dzisiejszym posiedzeniu**. Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Jednocześnie proponuję, żebyśmy wspólnie z komisją edukacji zorganizowali w najbliższym czasie spotkanie, które będzie w szczególności poświęcone temu tematowi. Taka jest moja propozycja. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Przystępujemy do spraw bieżących. Kolejne posiedzenia Komisji odbędą się o godzinie 13.00 w sali 106 i o 16.00 w Sali Kolumnowej. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Informuję, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.